

ชื่อผลงาน	การศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ของ จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย	นายอาวุธ คันสร และคณะ
หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำการวิจัยเสร็จ	2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ของจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ของจังหวัดนครราชสีมา และ 3) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยวิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวจำนวน 400 คน ประชาชนในชุมชน จำนวน 100 คน เจ้าหน้าที่ราชการท้องถิ่น 30 แห่ง และการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าอาวาส จำนวน 50 วัด

ผลการศึกษาข้อมูลทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีวัดที่มีศักยภาพในการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์จำนวนมาก เนื่องจากมีลักษณะโดดเด่นทั้งในด้านจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ตลอดจนมีเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ในแง่ของคติ ความเชื่อ ความศรัทธา ในพระเกจิอาจารย์ และกิจกรรมของวัด โดยเฉพาะการคมนาคมที่สะดวกและมีที่ตั้งใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ทั้งในด้านธรรมชาติ โบราณสถาน วัฒนธรรม ประเพณีและเป็นประตูสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นจุดเด่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ในจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า 1) วัด ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายร่วมกัน ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธศิลป์ในจังหวัดนครราชสีมา อย่างเป็นรูปธรรม 2) ชุมชนควรมีส่วนร่วม และปลูกจิตสำนึกในการดูแลทรัพยากรและสภาพแวดล้อมรอบๆ ชุมชนให้สวยงาม สะอาด น่าอยู่ 3) การพัฒนาสินค้าพื้นบ้านและอาหารประจำถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวรอบชุมชนและสร้างรายได้ให้กับชุมชน 4) หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อบูรณะฟื้นฟูโบราณสถานหรือโบราณวัตถุ ตลอดจนการพัฒนาเส้นทางคมนาคม สาธารณูปโภคต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัย 5) จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ของจังหวัดนครราชสีมา เช่น เส้นทางทำบุญแก้ววัดใน 1 วัน เป็นต้น หรือ เส้นทางท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัด และ 6) พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ ได้แก่ ประวัติ ที่ตั้ง แผนที่ การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมของวัดแต่ละแห่ง เพื่อให้นักท่องเที่ยวและบุคคลที่สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลและวางแผนการท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมิน

ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธศิลป์ ที่มีความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านพุทธศิลป์ในจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D.= 0.51)

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธศิลป์ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.63) ประกอบด้วย (1) ด้านเนื้อหาข้อมูล ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D.= 0.53) (2) ด้านการเข้าใช้งานระบบ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D.= 0.63) และ (3) ด้านประสิทธิภาพการทำงานของระบบ ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D.= 0.53)